

Nyheder og Forbedringer i JAWS 2020

Dette dokument er oprettet og vedligeholdes af Instrulog A/S. Kopiering af tekster og passager skal ske efter skriftlig aftale. Yderligere information, besøg venligst www.instrulog.dk.

Download JAWS: <https://instrulog.dk/jaws/>

Læs mere om JAWS: <https://instrulog.dk/produkt-kategori/software/jaws/>

Velkommen til.

Dette dokument indeholder en oversigt over de forskellige Nyheder og Forbedringer for JAWS, som der gennemføres løbende. Dokumentet opdateres løbende, når der frigives nye versioner.

Oplever du problemer eller har du forslag til ændringer i øvrigt, er du som altid velkommen til at kontakte os via e-mail på adressen hej@instrulog.dk. Husk altid at have dit JAWS serienummer klar.

Kontaktinformationer

Instrulog A/S
Bjerringbrovej 116
2610 Rødovre

Website: www.instrulog.dk
E-mail: hej@instrulog.dk

Du finder i dette dokument følgende versioner

- [JAWS 2020.2008.24.400](#)
- [JAWS 2020.2006.12.400](#)
- [JAWS 2020.2004.66.400](#)
- [JAWS 2020.2003.13.400](#)
- [JAWS 2020.2001.70.400](#)
- [JAWS 2020.1912.11.400](#)
- [JAWS 2020.1910.54.400](#)

JAWS version 2020.2008.24.400

Følgende er en liste over forbedringer fra JAWS version juni 2020 til august 2020 opdateringen.

- Når august 2020 opdateringen er installeret vil den engelske udgave inkludere meddelelse om frigivelse af de store versioner som for eksempel 2021 der kommer sidst på året. Når du søger efter opdateringer med den engelske udgave af JAWS, ZoomText og Fusion vil de store versionsopdateringer vises i listen så snart de frigives. Hvis din licens giver adgang til den nye version vil det være muligt at installere den. I modsat fald vil du få besked om at a licensen skal opgraderes før versionen virker i mere end 40 minutters demotilstand.
- Der er løst et problem med tabeller i Microsoft Word 365 hvor JAWS rapporterer "tabel" i starten af hver linje når der navigeres linjevist.
- Der er løst et problem med tabeller i Chrome hvor celler der indeholder ColSpan (kolonneområde) attributten giver problemer når der navigeres cellevist.
- Der er løst et problem i Microsoft Word hvor tekst der tidligere var skjult og derefter vist igen ikke bliver læst højt.
- Der er løst et problem i Chrome og Edge hvor tekstmarkering fra højre mod venstre er langsom i edit kontroller.
- Der er løst et problem i HTML kontroller der startede med sætningstegn hvor oplæsningen ikke fungere som forventet.
- Der er løst et problem i Internet Explorer hvor JAWS ikke detektere sprogkoder i ARIA live regioner.
- Hjælpen til Microsoft Edge er opdateret så den passer til den nye Edge Chromium browser (gælder ikke for danske version før næste opdatering frigives).
- Der er løst et problem i JAWS hvor oplæsningen er for omfattende når der tabuleres til Video Player på websider i Chrome og Firefox.
- Der er løst et problem Excel hvor musekko er for omfattende specielt i tomme celler. Denne forbedring gør det lettere at anvende musenavigering i Fusion.
- Der er løst et problem i Google Docs med Chrome hvor et tryk på **ALT** tasten for at åbne Docs menuen nogle gange i stedet åbner Chrome menuen.
- Der er oprettet et notat på support siderne til JAWS og Fusion der anvender seneste udgave af Skype from Microsoft. Der er et problem med denne version der forårsager at JAWS og Fusion ikke længere virker som det skal. Løsningen er at aktivere menuen med **ALT** tasten og dernæst trykke **ESC** for at forlade menuen og vende tilbage til Skype. Problemet er rapporteret til Microsoft hvorfra vi forventer en snarlig løsning.
- Der er løst et problem i Google Sheets hvor kolonne og række overskrifter ikke altid bliver rapporteret som forventet når der navigeres.
- Der er løst et problem i LibreOffice hvor JAWS og Fusion undlader at læse hver anden linje når et dokument åbnes der tidligere er redigeret og gemt.
- Der er løst et problem i Zoom møder og webinar hvor læsning af forrige meddelelser med JAWS kommandoerne **CTRL + 1** til **0** ikke virker som de skal.
- Script og hjælpen der leveres fra Corel Corp med forbedret understøttelse af WordPerfect er inkluderet.
- Der er løst et problem hvor JAWS Personlige webindstillinger man finder i Kvikindstillinger (**INSERT + V**) ikke blev gemt og indlæst korrekt. Personlige Web Indstillinger giver mulighed for at tilpasse JAWS så den virker bedre til bestemte websider. Hvis du for eksempel ikke ønsker at JAWS automatisk læser siden kan du vælge at ændringen kun gælder et bestemt website i stedet for alle.
- Der er tilføjet Braille display drivere der er testet og leveret af Humanware for at understøtte nye Braille enheder der frigives i løbet af august 2020.

- Der er løst et problem hvor JAWS ikke læser ALT Text for grafik i både Chrome og Edge. Tidligere læste JAWS titlen.
- I Chrome og Edge anvender JAWS nu "layout-guess" attributten til at afgøre om en tabel er en layout eller datatabel. Før kunne JAWS fejlfortolke siden hvis niveauet er sat meget højt, for eksempel til 200%.
- Der er løst et problem i Outlook hvor et tryk på **CTRL + E** for at åbne Søgefunktionen på båndet ikke virker korrekt når JAWS Virtuel bånd er aktiveret.
- Der er løst et problem i Word 365 hvor JAWS annoncerer "forkert stavet" på hvert tegn i stedet for når første tegn i ordet kommer i fokus når JAWS er indstillet til at detektere stavfejl når der navigeres.
- Der er løst et problem i Chrome hvor navigering til www.kmiz.com forårsager at JAWS hænger.
- Der er løst et problem i den nye Braille viser hvor "Computer Braille" bliver annonceret mens der navigeres i Outlook.
- Der er tilføjet et hjælpeemne der inkluderer alle Lagdelte tastetryk. Tidligere var kun tabellagets kommandoer beskrevet.
- Tilføjet 8 punkt Braille oversættelsestabel til hollandsk.

JAWS version 2020.2006.12.400

Følgende er en liste over forbedringer fra JAWS version april 2020 til juni 2020 opdateringen.

Opdateret Braille og tekst visere

I mange år har JAWS Braille viser været et nyttigt værktøj der visuelt viser indholdet af den tekst som JAWS sender til et punktdisplay. Dette er meget nyttigt for seende hjælpere, instruktører, script programmører eller testere som ikke læser punktskrift eller har begrænset eller ingen adgang til et punktdisplay. Braille viser indeholder samme antal tegn som det aktuelt forbundne punktdisplay. Hvis form eksempel et Focus 80 eller Focus 14 er forbundet så vises henholdsvis 80 eller 14 celler på skærmen. Anvendes der ikke et fysisk display vises der 40 tegn i Braille viseren inklusive status celler. I JAWS og Fusion 2020 er flere funktioner forbedret herunder visning af forkortet punktskrift, mulighed for at få vist teksten såvel som punkttegn der vises således en seende let kan se sammenhængen mellem punkttegn og teksttegn. Der er tilføjet en ny lagdelt kommando der simulerer panorering der specielt vil hjælpe script programmører.

For at aktivere Braille viseren navigeres til Værktøjer menuen i JAWS hvor Braille and Tekst viser undermenuen åbnes efterfulgt af Aktiver Braille viser. Den nye lagdelte kommando er **INSERT + MELLEMRUM** efterfulgt af **V** og dernæst **B** for at slå Braille viseren til eller fra. Følgende braille navigeringskommandoer er tilgængelige i den lagdelte kommando **INSERT + MELLEMRUM, V**:

- Panorer mod venstre: **VENSTRE PIL**
- Panorer til højre: **HØJRE PIL**
- Forrige linje: **PIL OP**
- Næste linje: **PIL NED**

Tekst viser værktøjet findes også i JAWS og Fusion. Den stammer fra forstørrelsesprogrammet MAGic. Tekst viser indeholder en kontinuert tekstlinje i toppen eller bunden af skærmen. Dette giver mulighed for at arbejde i en applikation mens du kan se tekstindholdet i Tekst viser vinduet. Du kan vælge tekstformatering (typografi og farve) der anvendes i vinduet så det er lettere at læse dokumenter, e-mails og Web sider. Dette kan være meget nyttigt hvis den originale tekst er vanskelig at læse for eksempel på grund af formatering eller farvevalg i applikationen.

Teksten der vises i Tekst viser vinduet følger teksten der navigeres til i Windows. Hvis for eksempel markøren er flyttet, så vil teksten på markørens placering blive vist i Tekst viser vinduet. Hvis der navigeres med musen, vises den tekst der er ved musen i Tekst viser vinduet. Når tekst viseren anvendes i Fusion kan man undgå at skulle justere skærmens forstørrelse for at kunne følge med på skærmen idet teksten i viseren altid vises på den måde som er valgt under Indstillinger. Dette er nyttigt når der læses med Sig alt (**INSERT + PIL NED**) kommandoen.

For at aktivere Tekst viseren navigeres til Værktøjer menuen i JAWS hvor Braille and Tekst viser undermenuen åbnes efterfulgt af Aktiver Tekst viser. Du kan også anvende den nye lagdelte kommando **INSERT + MELLEMRUM** efterfulgt af **V** og dernæst **T** for at slå Tekst viser til eller fra. Tekst viser tilbyder højre og venstre panoreringskommandoer. Efter der trykkes **INSERT + MELLEMRUM, V** for at aktivere Braille og tekst viser laget trykkes **CTRL + HØJRE PIL** eller **CTRL + VENSTRE PIL**.

Braille viser/Tekst viser er udelukkende en visuel funktion der ikke kan komme i PC fokus. Når viseren er aktiveret, vil den automatisk starte sammen med JAWS og Fusion. Braille og tekst viser vinduet tilpasser applikationsvinduet så dette ikke dækkes af viserens vindue og applikationsvinduet gendannes så snart viser vinduet lukkes. Du kan vælge mellem at placere vinduet i toppen eller bunden af skærmen samt indstille skrifttype, skriftstørrelse samt baggrundsfarve og tekstfarve. Braille og tekst viser vinduet virker også på computere med flere skærme. For at ændre disse indstillinger navigeres til Værktøjer menuen i JAWS hvor Braille and Tekst viser undermenuen åbnes hvor Indstillinger vælges.

Bemærk: Fusion skal køre i Fuld skærm tilstand for at Braille og tekst viser kan anvendes. Hvis en bruger skifter til Lup eller Split visning mens Braille eller tekst viser er aktiveret så vil disse blive slukket indtil der vendes tilbage til Fuld skærm.

Ny indstilling der holder trådløse højttalere og lydkort i live så de ikke afklipper starten af talen i JAWS og Fusion når de begynder med at læse efter en længere pause.

Mange moderne Bluetooth headset og højttalere såvel som visse lyd kort går i hviletilstand når de ikke anvendes for at spare på batteriet. JAWS inkluderer en ny indstilling der kan holde liv i disse enheder ved at afspille en tavs lyd. Du vil ikke høre noget men din enhed forbliver aktiv så den er klar til at afspille talen fra JAWS. For at aktivere denne funktion åbnes Indstillingscenter (**INSERT + 6**) på talrækken hvorefter der trykkes **CTRL + SHIFT + D** for at standardindstillinger indlæses og dernæst søges efter "Undgå afbrydelse af tale når der anvendes Bluetooth headset eller lyd kort.

Bemærk: Batteriet i dine headset eller højttalere kan blive forbrugt hurtigere hvis denne funktion er slået til. Denne indstilling er også tilgængelig når Lydsænkning er aktiveret. Lydsænkning sænker lyden fra andre programmer når JAWS læser.

Andre ændringer

- Når du opretter forbindelse til en fjerncomputer med et fjernforbindelsesprogram (Fjernskrivebord, Citrix, VMware Horizon eller Amazon WorkSpaces) så vil JAWS og Fusion kunne hente licensen til denne forbindelse fra fjerncomputeren hvis den har et

arbejdsstationsstyresystem som for eksempel Windows 10 Professional. For eksempel kan du have en JAWS Professionel licens med fjernforbindelse licens på en Windows 10 computer på dit arbejde som du har behov for at oprette forbindelse til hjemmefra via fjernskrivebord uden at have en fjernforbindelse licens hjemme. Når du opretter en fjernforbindelse mellem din hjemmecomputer og en arbejdscomputer anvender JAWS licensen på din arbejdscomputer til at aktivere licensen til fjernskrivebord. Denne funktion kræver at du anvender juni opdateringen (2020.2006.12)

Oprettes der en forbindelse en anden computer der kører et server operativsystem som for eksempel Windows Server 2019 der understøtter flere brugerforbindelser fortsætter JAWS og Fusion med at virke og anvender stadig kun en licens på klienten eller Freedom Scientific netværkslicens serveren.

- For at løse et problem med at fjerne tidsbegrænsede ILM licenser er et nyt menupunkt tilføjet License undermenuen der findes i JAWS Hjælp menuen. Vælg **Fjern aktuel aktivering** for at fjerne den aktuelle ILM licens eller vælg **Fjern alle ILM produktaktiveringer** for at fjerne alle ILM licenser til JAWS, Fusion og ZoomText fra systemet. gennemfører du en fuld installation af 2020.2006.12 opdateringen eller nyere oprettes en ny genvej kaldet **Fjern alle ILM produktaktiveringer** til **Værktøjer** mappen.
- Fra version juni opdateringen (2020.206.12) vil en ny funktion der sender anonymiserede data om anvendelsen af JAWS og Fusion være aktiveret som standard hvis produktet installeret fra grunden. Hvis du installerer opdateringen bliver du spurgt om denne funktion skal være slået til eller ej såfremt den ikke allerede er aktiveret. For at denne funktion kan være aktiveret vil Picture Smart også være aktiveret. Se [Politik for indsamling af anonyme brugsstatistikker](#) for yderligere information om hvilke data vi indsamler.
- Når JAWS, ZoomText eller Fusion installeres vises et link til licensaftalen der findes på Freedom Scientific webside.
- Løst et problem i Excel hvor JAWS ikke læste som forventet i Sortér efter komboboksen.
- Stock Quotes er fjernet fra Undersøg det idet denne information ikke længere kan indlæses på grund af omfattende ændringer i NASDAQ websitet.
- Tryk på **ENTER** vil ikke længere slå Formulartilstand fra i edit felter. Formulartilstand deaktiveres nu kun når fokus flyttes væk fra et edit felt når Auto eller Semi-Auto anvendes eller når du trykker ESC eller PC markør kommandoen (**NUM PAD PLUS** eller **CAPS LOCK + SEMIKOLON**).
- Indstillingen der får JAWS og Fusion til at annoncere indlejningsniveau for listeelementer i web-baserede redigeringsprogrammer som for eksempel Google Docs er nu slået til ligesom den er slået til Microsoft Word. Hvis du ikke ønsker at høre denne information når du læser punktopstillinger skal du åbne Kvikindstillinger (INSERT + V) og slå **List indlejningsniveau annoncering** fra.
- Forbedret JAWS indikering af ARIA gruppenavne for check bokse og listeelementer.
- Et problem er løst når JAWS anvendes på about:config siden i Firefox der giver mulighed for at indstille avancerede præferencer eller eksperimentelle funktioner.
- Et problem er løst hvor knap etiketter blev læst højt som gange med **INSERT + B** der læser indholdet af visse dialogbokse.
- Et problem er løst hvor JAWS ikke annoncerede indrykning i Visual Studio Code applikationen.
- Tilføjet ny udtale for TPGi i JAWS ordbogen.

JAWS version 2020.2004.66.400

Følgende er en liste over forbedringer fra JAWS version 2020.2003.13 til 2020.2004.66.

Annoncer gruppeændringer i Outlook 365 meddelelserlister

JAWS kan nu indikere gruppeændringer som for eksempel dato eller samtale når du navigerer i meddelelserlisten. Hvis Outlook vis indstillinger er indstillet til at vise meddelelser efter dato og du navigerer til en mappe der indeholder meddelelser fra flere dage så vil JAWS annoncere noget der ligner "i dag," "i går," "sidste uge" eller "to uger siden" når du navigerer mellem datogrupper i listen. For at slå denne funktion til åbnes Kvikindstillinger (**INSERT + V**) mens Outlook er i fokus hvorefter Annoncer gruppeændringer i lister checkboksen markeres.

Ny Focus Braille Display kommandoer til at justere talehastighed

Du kan nu anvende følgende kontroller på Focus braille display til at justere talehastigheden.

- Midlertidigt forøge talehastighed: **HØJRE** eller **VENSTRE SHIFT + HØJRE VÆLGER CHORD**
- Midlertidigt sænke talehastighed: **HØJRE** eller **HØJRE SHIFT + VENSTRE VÆLGER CHORD**
- Permanent forøge talehastighed: **HØJRE VÆLGER CHORD**
- Permanent sænke talehastighed: **VENSTRE VÆLGER CHORD**

Andre ændringer

- Hvis Museekko er aktiveret og du flytter hen over en tekst med musen vil JAWS og Fusion nu kun læse den aktuelle linje i stedet for at læse al tekst på skærmen.
- Bog nummer ni i JAWS Grundlæggende træning, Surf's Up, Surfe på internettet med JAWS, er opdateret med links direkte til Surf's Up web siderne. For at hente den seneste bog vælges Træning fra JAWS hjælp menuen for at åbne Træning Indholdsfortegnelse i FSReader hvorefter linket til bog ni aktiveres efterfulgt af et tryk på **ENTER** når du bliver spurgt om du ønsker at installere den nye bog.
- Der er tilføjet en ny indstilling i Kvikindstillinger (**INSERT+V**) kaldet "Annoncere antal links, overskrifter osv., når siden indlæses" der er slået til som standard. Anvend denne indstilling til at skifte mellem annoncering af indlejningsniveau for listeelementer i edit felter på web sider som for eksempel Google Docs.
- I Microsoft Teams er den virtuelle markør nu aktiveret når du trykker **CTRL+PUNKTUM** til at vise Teams genveje hvorved du kan gennemse listen på samme måde som på en webside.
- Braille drivere fra HumanWare er opdateret for bedre at understøtte funktioner i JAWS og Fusion.

JAWS version 2020.2003.13.400

Følgende er nyheder, forbedringer og fejlrettelser gældende for JAWS version 2020.2003.13.400:

- I Office 365 og 2019 læser JAWS og Fusion nu tabel kolonne- og rækkeoverskrifter i Word dokumenter når der navigeres med JAWS tabel læsning kommando (**ALT + CTRL + PILETASTER**). For dem der ønsker at slå læsning af titler fra mens der navigeres i tabeller for det aktuelle dokument eller for alle dokumenter kan disse indstillinger ændres i JAWS Kvikindstillinger (**INSERT + V**) ved at søge efter "tabel" eller "titler."
- Hvis visningen i Outlook 365 eller 2019 er indstillet til at vise meddelelser sorteret efter dato indikerer JAWS og Fusion nu både i tale og punktskrift ændring i datoen når du flytter til en ny

dato i meddelelser listen. Når du for eksempel navigerer i en liste over meddelelser der dækker flere dage vil den nye dato blive annonceret når du flytter til den første meddelelse i en ny datogruppe idet du for eksempel vil kunne høre "i dag," "i går," "sidste uge," eller "to uger siden."

- I Microsoft Teams er et problem løst hvor JAWS ikke altid læste som forventet når der navigeres mellem meddelelser i en samtaletråd.
- Der er løst et problem hvor Microsoft Teams stoppede med at svare i flere sekunder når CTRL + BACKSPACE anvendes til at slette et ord i et chat edit felt.
- Der er tilføjet en ny sproghåndteringsgruppe under Tekstbehandling i Indstillingercenter. Denne gruppe indeholder indstillinger der styrer sprogdetektering således at JAWS og Fusion automatisk kan skifte til en talesyntese på det sprog som teksten er skrevet på i dokumenter og websider hvor teksten er markeret op med sprogekoder.
- Kommandoen der viser tekst i den aktuelle kontrol i JAWS Virtuel Viser hvor teksten kan markeres og kopieres er ændret til INSERT + SHIFT + V. I Microsoft Teams vil denne kommando også virtualisere indholdet af det aktuelt markerede element i en liste med meddelelser i en samtale.
- PC markøren er nu aktiveret som standard i Vejret, Nyheder og Windows Store. Idet denne markør fungerer bedre i disse apps er det ikke længere nødvendigt at anvende Touch markøren.
- JAWS indikerer nu når teksten på en webside er markeret som slettet eller indsat.
- Et problem er løst hvor JAWS og Fusion ikke altid rapporterede den korrekte information når der navigeres i tabeller i Chrome og Edge Chromium.
- Når der anvendes piletaster eller Kvik navigeringstaster til at flytte mellem kontroller på websider som for eksempel checkbokse er et problem løst hvor den visuelle markering ikke fulgte den virtuelle markørplacering.
- Et problem er løst hvor et tryk på kviknavigeringstasten G til at flytte til grafik på websider ikke virkede korrekt i både Chrome og Edge Chromium browsere.
- Et problem er løst hvor JAWS ikke identificerede editfelter på bestemte websider i Chrome.
- Hvis forkortet punktskrift er aktiveret og du vælger al tekst i et dokument med CTRL + A er et problem løst hvor punktskrift kommandoen VENSTRE SHIFT + D (PUNKT 1-4-5) ikke slettede den markerede tekst.
- Ekstra tomme linjer er fjernet i JAWS Virtuel Viser når kommandoen WINDOWS TAST + SEMIKOLON til at vise kommentar i Word dokumenter.
- Et problem er løst hvor forsøg på at anvende stemme dæknave til at indikere attributter som for eksempel fed tekst ikke virkede med Vocalizer Expressive stemmer.
- Løst et problem hvor emoji for et rødt hjerte blev læst som et sort hjerte.
- Når Wikipedia Undersøg det anvendes bliver nu kun linket til artiklen vist. På grund af ændringer i Wikipedia website kan JAWS ikke længere indlæse sammendraget.
- Du kan nu trykke INSERT + SHIFT + B i både desktop og laptop tastaturlayout til at få oplyst batteristatus og ladetilstand såvel som status for netværksforbindelsen. Du kan fortsat anvende CAPS LOCK + SHIFT + B i laptop tastaturlayout til at læse denne information.
- En ny ordbogsindgang er tilføjet for ordet "endnote" der er specifik for Eloquence for at forbedre udtalen. Andre talesynteser som for eksempel SAPI5 og Vocalizer Expressive læser dette ord korrekt
- Et gammelt problem er løst hvor individuelle indstillinger for en stemmeprofil via Stemmejustering dialogboksen ikke virkede korrekt. Hvis du for eksempel indstiller

tegn sætning til Ingen for PC markør stemmen men lader den stå til Flest for JAWS markør, tastatur og Tutor og Meddelelse stemmer læser JAWS nu de korrekte indstillinger for den aktive stemme.

- JAWS Genvej hjælp (INSERT + H) er opdateret for Skype for at fjerne henvisninger til Tilbage knappen der ikke længere findes i Skype.

JAWS version 2020.2001.70.400

Følgende er nyheder, forbedringer og fejlrettelser gældende for JAWS version 2020.2001.70.400:

- Der er tilføjet en ny indstilling i JAWS Indstillingercenter der hedder "Spring over blanke linjer når der navigeres." der er slået til som standard når der læses på websider og i PDF dokumenter. Denne funktion giver en bedre oplæsning idet JAWS og Fusion ignorerer tomme (blanke) linjer når du navigerer med PIL OP og PIL NED. For dem der foretrækker at høre de tomme linjer når der navigeres, åbnes Indstillingercenter (INSERT + 6) hvorefter denne indstilling skal slås fra. Denne nye indstilling ligger under Web / HTML / PDF gruppen under Læsning.
- Følg markeringen der anvendes i JAWS når der navigeres på websider og i PDF dokumenter med den virtuelle markør er ændret fra en grøn boks til en rød boks der også anvendes i ZoomText og Fusion. For at justere indstillingerne for visuel markering af tekst mens der navigeres åbnes Indstillingercenter hvor Visuel sporing gruppen åbnes.
- Problemer med den nye Microsoft Edge Chromium Browser der blev frigivet i januar 2020 er løst. Specielt er problemer med læsning af tekst i edit kontroller og adresselinjen samt tab af tale og braille løst.
- Læsning af kommentarer i Word dokumenter læser nu også svar på kommentarer. Hvis du for eksempel har fokus på en kommentar der indeholder et svar vil et tryk på ALT + SHIFT + APOSTROF nu læse både den originale kommentar og svaret.
- Et problem er løst hvor JAWS gentog sidste linje i slutningen af et dokument når Sig alt (INSERT + PIL NED) anvendes til at læse en bog i Kindle for PC.
- En ny indstilling i Kvikindstillinger der hedder "Annoncer blank celle" er tilføjet for Excel. Som standard vil du høre "blank" efterfulgt af cellekoordinater når du navigerer i et regneark. Slå denne indstilling fra hvis du ikke ønsker at høre koordinaterne the for tomme celler for at reducere talen mens der navigeres.
- Indstillingen "Microsoft Edge Browser Support" er fjernet fra JAWS Indstillingercenter fordi den ikke længere er i brug. Det var en indstilling der blev anvendt til at den oprindelige Edge browser der blev fjernet fra Windows 10 af Microsoft og erstattet med den nye Chromium version af Edge der blev frigivet i januar 2020.
- JAWS og Fusion genkender nu kolonnebredde og rækkebredde info i HTML tabeller hvor informationen kan dække over to eller flere celler.
- For JAWS licenser der er anvender en af de nye portal licenser der er knyttet til en e-mail adresse viser statuslinjen i JAWS vinduet nu kun udløbsdato for licensen. Om dialogboksen viser yderligere information, herunder brugerens e-mail adresse, udløbsdato og serienummeret.
- Et problem hvor indskrivning af forkortet punkt meget hurtigt via punktastaturet nogle gange kunne udløse fejl i teksten. Dette er primært observeret i Office applikationer hvor tekst fra Scratchpad på Focus braille displays sendes direkte ind i et Office dokument.

- Et gammelt problem er løst hvor forsøg på at markere og slette flere ord i en række via punktastaturet ikke virkede for forventet i Word og Outlook.
- Et problem hvor indskrivning i forkortet punkt i Word efterfulgt af hurtige backspace og ny indskrivning kunne føre til duplikeret tekst på linjen.
- OCR sprog er udvidet med tre afrikanske sprog (Sotho, Xhosa og Zulu).
- Et problem er løst hvor læsning ikke var korrekt i træoversigter i Eclipse. Braille understøttelse af denne type kontroller bliver håndteret i en fremtidig opdatering.
- Alle JAWS Flexible Web regler der er oprettet for en Chromium-baseret browser vil gælde for alle andre browsere der anvender Chromium. Opretter du for eksempel en Flexible Web regel i Chrome så vil denne regel også virke i Microsoft Edge Chromium.
- Et problem er løst hvor FSReader kunne holde op med at svare ved meget store DAISY bøger.
- Der er tilføjet et applikation script der hjælper JAWS til at ignorere attributten `role="application"` når en webside anvender denne attribut forkert. Dette er rapporteret af ONCE i Spanien og er relateret til SAP web baserede applikationer.
- Et problem er løst hvor meget store meddelelser i Outlook 365 med mange indlejrede niveauer kunne forårsage at JAWS og Outlook holder op med at virke.
- Der er tilføjet en farveindstilling i Vis menuen i Script Manager for at hjælpe brugere der har problemer med at se bestemte farver.

JAWS version 2020.1912.11.400

Følgende er en liste over forbedringer fra JAWS version 2020.1910.54 til 2020.1912.11:

- Funktioner der tidligere kun var tilgængelige i MAGic er nu tilføjet Fusion (de virker også når ZoomText og JAWS køres samtidigt). Når SigAlt udføres (INSERT + PIL NED) begynder JAWS at læse fra den aktuelle placering af den virtuelle markør eller musemarkør afhængigt af hvilken der senest er flyttet. Hvis du for eksempel navigerer på en web side eller en PDF med musemarkøren kan du pege på den placering hvor du ønsker at starte oplæsningen og dernæst trykke INSERT + PIL NED for at starte SigAlt. Dette virker i Chrome, Internet Explorer, den nye Microsoft Edge, Acrobat Reader DC såvel som i JAWS resultatviser og i JAWS og ZoomText hjælpen. Funktionen virker endnu ikke i Firefox idet du her først skal klikke på den placering hvor du ønsker at starte SigAlt oplæsningen fra.
- Et problem er løst hvor oplæsning af tabelkolonner i nogle PDF filer ikke virkede korrekt.
- Et problem med læsning af tabsammendrag ikke virkede korrekt med JAWS og Fusion.
- JAWS kommandoerne der viser lister over elementer på websider som for eksempel knapper (INSERT + CTRL + B), edit felter (INSERT + CTRL + E), regioner (INSERT + CTRL + R) kan nu findes i JAWS kommandosøgning (INSERT + MELLEMRUM, efterfulgt af J).
- JAWS og Fusion annoncerer nu antal sider når CTRL + TAB anvendes til at gennemse faner i Chrome.
- Der er tilføjet en ny indstilling i Kvikindstillinger (INSERT + V) der hedder "Annoncere antal links, overskrifter osv., når siden indlæses," der er slået til som standard. Hvis denne indstilling bliver slået fra vil JAWS og Fusion ikke annoncere antallet af disse elementer når en side indlæses.
- Når Kviktast navigering anvendes i Google Docs (INSERT + MELLEMRUM, efterfulgt af Q) er et problem løst hvor et tryk på H eller SHIFT + H for næste eller forrige overskrift ikke læste overskriften der flyttes til.
- Løst et problem hvor JAWS forårsager at Outlook 365 lukker efter sorter element vælges fra kontekstmenuen (SHIFT + F10 eller Applikationstasten).

- Løst et problem hvor JAWS ikke læser navne i bestemte listebokse i Word.
- I retail versioner af Word 2013 og 2016 er et problem med indikering af antallet af elementer (kommentarer, fodnoter og slutnoter) på den aktuelle linje når denne indstilling er sat til "Til med antal" i Kvikindstillinger.
- For de der udvikler JAWS scripts er Script Manager (INSERT + 0 på talrækken) opdateret så den tilbyder mere moderne funktionalitet i stil med kode redigeringsværkøjer som for eksempel Notepad++. Dette inkluderer syntaks highlight, auto indryk når der skrives, visning af linjenumre med mere. For yderligere information herunder genveje trykkes F1 med fokus i Script Manager.
- Både JAWS markøren og den usynlige scan markør indikerer nu overskrifter og niveauet når du gennemser tekster. For eksempel anvendes overskrifter meget i Vejrlin applikationen.
- Når man forsøger at tilgå et krypteret drev i Windows 10 BitLocker værktøjet er at problem løst hvor fokus ikke forblev på Password edit feltet med JAWS og Fusion kørende hvorved man ikke kunne indtaste password.
- Et problem er løst i forhold til at tilføje indstillinger for udtale af ord, fraser, forkortelser og symboler i JAWS Ordbog Manager.
- Et problem med at JAWS talen uventet kan blive tavs efter der logges ind på Windows er løst.
- FSReader er nu tilgængelig på flere sprog herunder dansk. FSReader bliver installeret sammen med JAWS.

JAWS version 2020.1910.54.400

Reduceret dobbeltoplæsning af formularkontrol prompt

Når der navigeres og skrives i formularfelter på nettet der det blevet almindeligt for web designerne at inkludere en prompt inde ud over at tildele en tilgængelighedstekst for kontrollen. Seende vil kun se den skrevne prompt mens skærmlæsere modtager begge tekster og læser dem derfor på og viser dem begge i punktskrift. Normalt vil web designeren har skrevet den samme tekst hvorfor skærmlæseren læser teksten to gange. I JAWS 2020 er denne dobbeltoplæsning reduceret således at begge tekster kun læses og vises i punktskrift hvis de er forskellige.

Zoom Meeting Scripts er tilføjet

Hartgen Consulting har hjulpet med basale scripts til Zoom og de er nu inkluderet i JAWS og Fusion således anvendelse af Zoom Meetings er forbedret. Denne platform anvendes både til vores FS Open Line program såvel som de gratis webinar der afholdes hver måned. Disse script betyder at du får mere kontrol over hvad du ser og høre uden at afbryde når andre brugere forlader eller deltager i mødet eller kommer med kommentarer. Tryk INSERT + H for at få vist en liste over JAWS kommandoer der kan anvendes i Zoom såsom slå alarmer fra, læs sidste chat meddelelse med mere. Du kan også trykke INSERT + W for at se en liste over Zoom genveje.

[Hartgen Consultancy](#) tilbyder også mere avancerede script til Zoom Pro hvis du er interesseret.

Udvidet JAWS og usynlig markørunderstøttelse i Windows 10 Universal Apps

I mange år har JAWS brugere primært anvendt JAWS markøren (NUM PAD MINUS) og den usynlige markør (NUM PAD MINUS to gange hurtigt) for et gennemse og arbejde med de områder i en applikation hvor PC markøren ikke kan anvendes. Dette inkluderer læsning af tekst der vises på skærmen men som ikke kan sættes i fokus samt håndtering af kontroller der kun er tilgængelige med en mus fordi musemarkøren følger JAWS markøren og NUM PAD SKRÅSTREG og NUM PAD STJERNE udfører venstre og højre klik. Den ældre Off-Screen Model (OSM) der har været anvendt i JAWS kan ikke længere så ofte anvendes idet den nye metode kaldet UIA, der oftest anvendes i Windows universal apps som for eksempel Lommeregneren Windows Store, anvendes nu kun til at tilgå skærmindehold. Dette betyder at JAWS og usynlige markører kan holde med at fungere når der navigeres i denne type vinduer. Alt hvad du vil høre i sådanne tilfælde er "blank" når du navigerer på skærmen. Dette forårsages af at den nye metode der aktuelt er i brug ikke kan læses af den ældre Off-Screen Model. I de fleste tilfælde er den eneste løsning at anvende Touch markør, en metode som mange brugere ikke er helt så bekendt med.

JAWS 2020 detekterer nu når fokus er på en applikation hvor OSM ikke er understøttet og anvender der helt automatisk den nye JAWS Scan markør. Du skal anvende de samme kommandoer til at navigere med som før.

Hvis du for eksempel åbner Lommeregneren eller Windows Store i JAWS 2020 og trykker NUM PAD MINUS hører du JAWS annoncere "JAWS Scan markør" fordi disse apps ikke understøtter OSM. Du kan anvende PILE tasterne på samme måde som du er vant til at læse tegnvist, ordvist eller linjevist såvel som anvende INSERT + PILOP til at læse den aktuelle linje eller PAGE UP, PAGE DOWN, HOME og END. Musemarkøren virker også på samme måde som tidligere. Den eneste forskel er at markøren ikke flytter fra top til bund eller venstre til højre. Den flytter i stedet elementvis på den måde som appen er programmeret til.

Selvom dette virker i langt de fleste tilfælde vil der kunne forekomme situationer hvor det ikke virker som forventet. Hvis man for eksempel anvender Office 365 og forsøger at læse konto versionsinformationen med JAWS markør kommandoer så er det ikke muligt at navigere til og læse her. Der arbejdes på at løse dette og der er planlagt en opdatering der løser problemet snarest muligt.

OCR er opdateret til at anvende den nyeste OmniPage motor

Genkendelsen der anvendes i JAWS OCR er opdateret til Kofax OmniPage 20 der tidligere var ejet af Nuance. Dette giver bedre genkendelse af skærbilleder såvel som billeder fra et PEARL kamera eller en scanner.

For brugere der har behov for at udføre tekstgenkendelse af hebraisk eller arabisk tekst bliver disse sprog nu installeret automatisk sammen med JAWS og Fusion.

Skift af tilstand for den virtuelle markør specifik for Google Chrome

I dag er der mange web apps hvor den virtuelle markør ikke er den bedste metode at anvende. Et eksempel er Gmail i Chrome Browser. I disse tilfælde vil det gavne at slå den virtuelle markør fra ved at trykke INSERT + Z og anvende appen med PC markøren. De fleste brugere åbner flere faner i samme browser (CTRL + T) så det er let at skifte mellem forskellige websider som for eksempel Gmail

sammen med andre websider med CTRL + TAB. Det bliver hurtigt u hensigtsmæssigt at skulle trykke INSERT + Z for at skifte til den ønskede markør på den aktuelle fane.

Fra version 2020 er der en ny indstilling hvor JAWS automatisk husker tilstanden for den virtuelle markør for hver fane hvor den er sat. JAWS annoncerer om den virtuelle markør er slået til eller fra når du skifter fane. Når du lukker browseren eller genstarter JAWS glemmer JAWS dine indstillinger for den virtuelle markør på fanerne.

Denne funktion er slået til som standard. Gør følgende for at skifte indstillingen:

1. Tryk INSERT + 6 for at åbne Indstillingercenter.
2. Tryk CTRL + SHIFT + D for at indlæse standardindstillingerne.
3. Skriv "Fane" i søgefeltet.
4. Tryk PIL NED indtil du hører "Virtuel markør Til/Fra baseret på Browser faner."
5. Tryk MELLEMRUM for at skifte indstilling og vælg dernæst OK.

Forbedret forkortet braille input

Brugere af EIBraille såvel som dem der anvender et punktdisplay med deres PC vil opleve markante forbedringer i JAWS 2020 når der skrives i forkortet punktskrift. Helt præcist:

- Du kan nu skrive og redigere tekst i listeopstillinger i Word, WordPad, Outlook og Windows Mail.
- Forkortet punktskrift understøttes nu i flere applikationer herunder PowerPoint og TextPad.
- Forbedret forkortet punktskrift input i WordPad specielt når listeopstillinger, der er oprettet i Word, redigeres. Denne inkluderer korrekt håndtering af ombrudt tekst i listeopstillinger der tidligere blev vist tallet eller punkttegnet på de efterfølgende ombrudte linjer i stedet for at indrykke teksten.
- Forbedret forkortet punktskrift i Chrome, Google docs og andre online tekstbehandlingsprogrammer der kan oprette punktopstillinger.
- Skrives der hurtigt i forkortet punkt i Microsoft Office såvel som andre applikationer skulle ikke længere give problemer.

Opdatering til JAWS Grundlæggende træning

JAWS Grundlæggende træning er blevet opdateret så den indeholder de nye funktioner i JAWS 2020. Der er fortsat ni bøger men hver bog er skrevet om så de er handlingsrettede såvel som forenklet for at dække flere anvendelsesområder. Som eksempel dækker JAWS brugerflade og værktøjer (User Interface and Utilities) bogen ikke længere alt i brugerfladen. I stedet fokuseres på de mest vigtige områder og hvor man finder dem i menuerne og værktøjer mappen. Dette gør det lettere for undervisere og andre at få et hurtigt overblik over hvor man finder et bestemt emne.

Gør følgende for at opdatere en bog:

1. Tryk på INSERT + J for at åbne JAWS vinduet.
2. Tryk ALT + H for at vælge Hjælp menuen og tryk dernæst ENTER for at vælge Træning.
3. FSReader åbnes og viser JAWS Training Table of Contents der linker til alle DAISY bøgerne. Anvend PIL tasterne for at navigere til den bog du ønsker at opdatere og tryk dernæst ENTER.

Hvis bogen enten findes i en nyere udgave eller den ikke ligger på din computer henter FSReader automatisk den nye udgave.

4. Gentag denne procedure for hver bog du ønsker at hente.

Skift JAWS lyde i Tale efter behov

I JAWS og Fusion 2018 blev det muligt at begrænse oplæsningen i Tale efter behov når der navigeres i vinduer og dokumenter eller udfører andre handlinger med genveje ved brug af den lagdelte kommando (INSERT + MELLEMRUM efterfulgt af S). JAWS brugere der anvender primært Braille eller brugere af Fusion som kan se tilstrækkeligt til at anvende skærmen til sporing af fokus kan oplæsningen let blive unødvendig og overvældende når der navigeres med tastaturet eller musen. Som standard annoncerer JAWS i Tale efter behov kun handlinger for et begrænset udvalg af skærlæsning kommandoer som for eksempel læsning tegnvist, linjevist, vindue overskrift osv. Windows navigeringskommandoer som for eksempel flytte til næste eller forrige tegn, linje eller ord læses ikke. Se Tale efter behov for en komplet liste over de kommandoer der udløser oplæsning i denne tilstand.

JAWS og Fusion 2020 giver nu mulighed for at angive om JAWS lyde skal afspilles når Tale efter behov er aktiv. JAWS lyde inkluderer de lyde der høres når der trykkes INSERT + MELLEMRUM for at udføre en lagdelt kommando såvel som de lyde der høres når en adresse i Outlook fuldføres. Som standard vil JAWS lyde blive afspillet. Ønsker du ikke at JAWS lyde skal afspilles når Tale efter behov er aktiv eller når talen er slukket helt skal du åbne Indstillingercenter, udvide Tale Indstillinger gruppen og fravælge "Afspil JAWS lyde". Du kan tilpasse andre Tale efter behov indstillinger i samme gruppe.

Filtrer kontroltegn i punktskrift

Afhængig af den applikation du anvender anvendes kontroltegn muligvis til at repræsentere dokumentelementer som for eksempel sideskift eller linjeskift. JAWS giver nu mulighed for at indstille om disse tegn skal vises på dit Braille display. Som standard viser JAWS ikke disse kontroltegn i Braille med henblik på at gøre læsningen lettere. Der kan være situationer hvor kontroltegn kan være nyttige at kunne se for eksempel når en tekst redigeres.

For at få vist kontroltegn i Braille åbnes Indstillingercenter, Tekstbehandling udvides hvorefter Korrektur åbnes hvor "Filtrer kontroltegn som for eksempel sideskift og linjeskift" fravælges. Kontroltegn vises korrekt i både Computer Braille og Forkortet Braille.

Generelle ændringer som følge af kundeønsker

- Når der læses på internettet annoncerer JAWS ikke længere "Klikbart" som standard når du flytter mellem indhold.
- Du bør ikke længere høre annonceringen "Tryk JAWS tast + ALT + R for at høre beskrivelse" når du navigerer fra kontroller og andre elementer på nettet.
- Overflødig "Insert F1 hjælp" annonceringer der kunne høres på websider er fjernet.
- Som standard annoncerer JAWS ikke længere "ALT Shift F10 for at indstille autokorrektur" i Word and Outlook når du flytter til et ord eller en tekst der er autokorrigeret.
- JAWS og Fusion indsamler og annoncerer ikke længere antallet af alle objekter, stavfejl, grammatiske fejl når et dokument åbnes i Word. Dette betyder at dokumenter indlæses meget

hurtigere herunder store dokumenter der indeholder mange af denne type elementer. Du kan altid trykke INSERT + F1 for at få et overblik over dokumentets indhold.

- Forbedret respons når Word lukkes efter et dokument lukkes.
- Indstillingen Autokorrektion detektering var tidligere kun tilgængelig i Kvikindstillinger for Word kan nu også indstilles i Kvikindstillinger for Outlook (INSERT + V).
- Tryk INSERT + W med fokus i PowerPoint viser nu en liste over nyttige PowerPoint genveje.
- I Google Docs annoncerer JAWS nu det aktuelt markerede menu element når du aktiverer en menu eller anvender HØJRE PIL og VENSTRE PIL til at flytte mellem menuer. Derudover indikerer JAWS listeelement markører med som for eksempel "1, 2, 3." såfremt dokumentet indeholder lister.

Opdateret BraillePen Display Driver

En ny driver fra Harpo i Polen er tilføjet for at understøtte den nye BraillePen 14 Braille. Alle BraillePen modeller anvender nu denne driver.

Forbedret JAWS og Fusion installation af flere sprog

Når JAWS eller Fusion 2020 installeres fra grunden tilbydes der nu mulighed for at installere flere JAWS sprog således man fx kan anvende en engelsk JAWS med en Office på engelsk så man ikke har problemer ved at den danske JAWS er tilpasset anvendelse sammen med danske programmer. Dette gør det lettere at håndtere installationer der skal understøtte flere sproggrupper fordi man nu kan skifte JAWS sprog direkte i JAWS uden først at skulle gennemføre en ny installation af JAWS.

I installationsprogrammet vælges Indstillinger knappen for at få vist en liste over de tilgængelige JAWS sprog. Anvend MELLEMRUM til at vælge eller fravælge et sprog og piletasterne til at gennemse listen. Afslut med OK knappen. Når JAWS er installeret kan du vælge JAWS sprog i Sprog menuen. Før du skifter JAWS sprog bør du sikre at applikationen du ønsker at anvende samme med JAWS er indstillet til at anvende det samme sprog du vælger. Ellers kan det ske at JAWS kommandoerne eller andre funktioner ikke længere virker.

Bemærk: Det anbefales ikke at skifte JAWS sprog for at læse websider på et andet sprog. Her er det tilstrækkeligt at skifte stemme i JAWS eller Fusion. Det kan give problemer med visse JAWS kommandoer hvis det er forskelligt fra Windows sproget fordi disse kan afhænge af Windows sproget.